

DCIDOB 98.
Canvi climàtic, camí al 2012.

CANVI CLIMÀTIC

El canvi climàtic atribuït a l'activitat humana és, en l'actualitat, un fet d'àmplia acceptació i difícil negació que, tot i que es manifesta de forma particular segons la zona planetària, presenta alguns punts destacats, comuns o no, com ara l'increment de les temperatures mitjanes, l'augment del nivell del mar o el del nombre d'huracans de gran magnitud. Malgrat que sovint no es vol veure -o no es pot considerar- la mà humana darrere d'aquests fets, es fa cada cop més evident la necessitat d'actuar de forma global contra aquest fenomen, en consonància amb el seu abast, també global.

El juny de 2006 l'Agència Europea del Medi Ambient va presentar l'informe anual que la UE elabora per al Conveni Marc de Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC), amb l'inventari de l'any 2004 de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle dels seus Estats Membres. Les emissions globals de la UE s'havien incrementat respecte de les de 2003, i es trobaven un 4,8% per sota de les de l'any de referència de 1990. El balanç de l'Europa dels 15 que, com a Comunitat Europea es va comprometre amb la signatura del Protocol de Kyoto a reduir les emissions entre 2008 i 2012 un 8% amb relació a les de 1990, era força pitjor, ja que només havia reduït aquesta distància en un 0,9%. Espanya, que en el repartiment fet dins el marc de l'Europa dels 15 podia incrementar fins a un 15% les seves emissions respecte del 1990, ha superat aquesta barrera fins al 47,9%, i se situa al capdavant dels països que incompleixen els objectius de Kyoto.

Aquest informe actualitzava les dades presentades per Nacions Unides a la darrera Conferència de les Parts (COP-11) celebrada a Montreal a finals de 2005. Una conferència que també va ser la primera amb el Protocol de Kyoto en vigor, ja des del 16 de febrer de 2005. Malgrat que alguns països, i la mateixa UE, ja havien desenvolupat prèviament mecanismes de mitigació i adaptació al canvi climàtic, l'obligatorietat del Protocol ha suposat una revifada en d'altres i ha permès la concreció dels mecanismes de flexibilització -comerç d'emissions, implementació conjunta i mecanismes de desenvolupament net- que s'han anat definint al llarg de les diferents COP. Fins i tot als Estats Units, país que no ha ratificat el Protocol però que és responsable del 24,4% de les emissions mundials (2000), més de 225 ciutats -entre aquestes Nova York, Los Àngeles i Chicago- han subscrit un acord per assolir els objectius de Kyoto a les seves comunitats i exigir una legislació federal per a la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

La Conferència de Montreal també va significar obrir el debat del post-Kyoto, és a dir, del que caldrà fer i de quins compromisos caldrà prendre passat el període 2008-2012, en què s'emmarca el Protocol. Un dels temes més calents era la inclusió dels països en desenvolupament, -en especial Xina, Índia, Brasil, Mèxic i Sud-àfrica- entre els que hauran d'acceptar compromisos de reducció, sabent que sense la transferència de tecnologia adequada per part dels països rics, el seu desenvolupament econòmic pot quedar greument afectat.

Aquest dcidob mostra el full de ruta que cal seguir dins el marc del Protocol, tot explicant els reptes plantejats i els mecanismes principals per fer front al canvi climàtic, i treu el cap més enllà del 2012. Davant d'aquest fenomen d'abast mundial i que, en paraules de Josep Garriga, no es pot entendre si no és des d'una perspectiva global, el paper de Nacions Unides ha estat i és fonamental i planteja la necessitat d'un govern global, si més no en aquests àmbits transversals. La UE, tot i les seves mancances i contradiccions, ha liderat des de bon principi el repte de Kyoto, i ha esdevingut model de referència per a d'altres països compromesos. Per la seva banda Espanya no ha estat capaç d'encarar els seus compromisos i lluitar per establir les seves emissions. Catalunya tampoc no està absent d'aquest debat. Igualment allunyada dels compromisos de Kyoto, les seves competències en el desenvolupament d'una política pròpia de les emissions difuses li atorguen una gran responsabilitat d'actuació. Aquestes emissions, derivades principalment del transport, però també de determinades indústries, de l'activitat agropecuària, els usos residencials i dels residus, representen el 64% del total d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle a Catalunya, i estan creixent a un ritme elevat, el qual fa necessari desenvolupar mecanismes de canvi en els models de mobilitat i urbanisme.